

גרודז'נסקי, הרב חיים עוזר (תרכ"ג-ת"ש; 1863-1940)

מגאוני הדור ומגדולי הפוסקים בשנים שקדמו לשואה, אשר נודע כבר בצעירותו כעילוי. עם פטירת חותנו, רבי אליהו אליעזר, מו"צ בוילנה, נקרא הרב גרודז'נסקי לשבת על כסא הדיינות בעירו, ועמד קרוב לשישים שנה בראש הקהילה. הוא ראה את עולם הישיבות בפולין כיסוד האומה ודאג לביסוסו החומרי כמו גם לקיום מוסדות הצדקה בעיר. גדולי תורה מפולין, ליטא ומהעולם היהודי כולו נועצו בו תכופות ורבים ראו בו את פוסק הדור. כשנחקק בגרמניה בשנת תרצ"ג חוק השחיטה שאסר שחיטה לפני הימום, פנו אליו רבני גרמניה והוא פסק לחומרה. פסקו התקבל על ידי כל רבני גרמניה. עם פרוץ מלחמת העולם השנייה, ועם כניסת כוחות הצבא האדום (הצבא הרוסי) לוויילנה, שם לו הרב גרודז'נסקי למטרה לתמוך בפליטים הרבים שהתרכזו בעיר, ודרש את המשך קיום הישיבות למרות ניסיונות השלטון הרוסי לסגור את מוסדות הדת היהודים (והנוצרים). חודשים ספורים לאחר מכן, בה' באב ת"ש, נפטר הרב גרודז'נסקי.

מתוך: שבר בת עמי, פרקים בתולדות היהדות הדתית בתקופת השואה, יד ושם, ירושלים